

Web of Science Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Değerlendirme: Hadis Üzerine Yapılan Makaleler

Adnan Arslan | orcid.org/0000-0002-3989-6612 | adnan.arslan@bilecik.edu.tr

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Arap Dili ve Belagatı Anabilim Dalı,
Bilecik, Türkiye

ROR ID: <https://ror.org/00dzfx204>

Öz

Bu çalışmada WOS veri tabanında taranan 2005-2023 arası 501 hadis konulu araştırma makalesinin bibliyometrik özelliklerinin analizi amaçlanmıştır. Bu suretle çalışmanın bundan sonraki hadis konulu makalelere yön vereceği düşünülmüştür. Çalışmanın veri setini oluşturan 501 araştırma makalesinin tarandığı indeksler SSCI, AHCI ve ESCI dizin olarak belirlenmiştir. Yöntem olarak şu çalışma biçimi takip edilmiştir: Çalışmaya esas olan veri seti Web of Science veri tabanından “hadith” anahtar kelimesiyle çekilmiştir. Elde edilen Bibtex çıktısı, R Studio bibliometrix uygulamasında görselleştirilmiş ve çalışmanın soruları doğrultusunda belirli parametrelere göre başlıklara ayrılmıştır. Bu çalışmanın en önemli çıktılarından birisi şu sorunun cevabı olarak belirlenmiştir: Türk ilahiyatçıların ve ilahiyat dergilerinin dünyadaki hadis araştırmalarında yeri nedir? Dünyadaki hadis çalışmalarının geçmişine vakif olarak geleceğine dair öngörü ve önerilerde bulunabilmek bu çalışmanın önemini teşkil etmektedir. Çalışmanın elde ettiği en önemli sonuç olarak şu zikredilebilir: Türk ilahiyatçıları hadis alanında bilimsel üretkenlik bakımından oldukça göz doldurur bir düzeye ulaşmışlardır. Ancak grafiklerin en uzun çizgilerine adını yazdıran Türk ilahiyatçıları söz konusu alanda etki bakımından çok gerilerde kalmışlardır. Bunun en önemli sebebinin uluslararası etki ve tanınırlığın en büyük faktörü olan İngilizce makale yazımındaki isteksizlik olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler

Hadis, Bibliyometri, Hadis Makalesi, WOS, Türk İlahiyatları.

Atıf Bilgisi

Arslan, Adnan. “Web of Science Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Değerlendirme: Hadis Üzerine Yapılan Makaleler”. *Trabzon İlahiyat Dergisi* 11/1 (Haziran 2024), 35-53.

<https://doi.org/10.33718/tid.1441632>

Geliş Tarihi : 22.02.2024

Kabul Tarihi : 30.04.2024

Yayın Tarihi : 30.06.2024

Değerlendirme : İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme

Etik Beyan : Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Benzerlik Taraması : Yapıldı - iThenticate

Çıkar Çatışması : Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

Finansman : Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.

Telif Hakkı & Lisans : Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Bibliometric Evaluation Based on Web of Science Database: Articles on Hadith

Adnan Arslan | 0000-0002-3989-6612 | adnan.arslan@bilecik.edu.tr

Bilecik Şeyh Edebalı University, Faculty of Islamic Sciences, Department of Arabîc Language
and Rhetoric, Bilecik, Türkiye

ROR ID: <https://ror.org/00dzfx204>

Abstract

In this study, it was aimed to analyze the bibliometric properties of 501 hadith-themed research articles scanned in the WOS database between 2005 and 2023. In this way, it is thought that the study will guide future articles on hadith. The indexes in which the 501 research articles that make up the data set of the study were scanned were generally determined as the SSCI, AHCI and ESCI indexes. As a method, the following study method was followed: The data set on which the study was based was taken from the Web of Science database with the keyword "Hadith". The resulting Bibtext output was visualized in the R Studio bibliometrics application and divided into headings according to certain parameters in line with the questions of the study. One of the most important outcomes of this study was determined as the answer to the following question: What is the place of Turkish theologians and theology journals in hadith research in the world? The importance of this study is to be able to make predictions and suggestions about the future of hadith studies in the world by being familiar with their past. The most important result of the study can be mentioned as follows: Turkish theologians have reached a remarkable level in terms of productivity and therefore quantity of publications in the field of hadith. However, Turkish theologians, who have their names written on the longest lines of the graphs, are far behind in terms of influence in the field in question. It can be said that the most important reason for this is the reluctance to write articles in English, which is the biggest factor of international impact and recognition.

Keywords

Hadith, Bibliometrics, Hadith Article, WOS, Turkish Theologies.

Citation

Arslan, Adnan. "Web of Science Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Değerlendirme: Hadis Üzerine Yapılan Makaleler". *Trabzon Theology Journal* 11/1 (June 2024), 35-53.

<https://doi.org/10.33718/tid.1357483>

Date of Submission : 22.02.2024

Date of Acceptance : 30.04.2024

Date of Publication : 30.06.2024

Peer-Review : Double anonymized - Two External

Ethical Statement : It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been

- properly cited.
- Plagiarism Checks : Yes - iThenticate
- Conflicts of Interest : The author(s) has no conflict of interest to declare.
- Grant Support : The author(s) acknowledge that they received no external funding in support of this research.
- Copyright & License : Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0.

Giriş

İslam dininde teşrî' denilen yasamanın en temel iki kaynağı Kur'ân ve Sünnettir. Buna göre tespit edilen ahkâm, delilini ilk önce âyetlerden sonra da hadislerden almalıdır. Hz. Muhammed'in (s.a.s) söz, fiil ve takrirlerinin titizlikle kaydedilmesinin ve gelecek nesillere harfiyen aktarılmasının arka planında yatan sebep bu olmalıdır. Nitekim pek çok âyet bizzat Hz. Muhammed'e (s.a.s.) tereddüt etmeden tam itaat etmeyi emretmiştir. Buradan hareketle söylenebilir ki Müslümanlar nezdinde Kur'ân'ın muhafazasına sevk eden saik ne ise aynı saik hadislerin de korunmasına sevk etmiştir.

Hadislere gösterilen önem, ilk asırlarda hadislerin derlenip tasnif edilmesi, sahih olanın zayıf ve mevzu (uydurma) olandan tefrik edilmesi için cerh-ta'dil kriterlerinin vaz edilmesi vb. çabalar suretinde tezahür etmiştir. Bu çabalar hadis ilminin bir disiplin haline gelip belirli standartlar üzerinde karar kılmasıyla sonuçlanmıştır. Bu cümleden olarak İslam literatüründe hadis ilmi çerçevesinde sayısız eser kaleme alınmış, cerh ve tadil tabanlı içtihat farklılıklarını inceleyen kitaplar telif edilmiştir. Bugün hadis ilmi altında incelenebilecek çok sayıda eserin var olduğu İlahiyat/teoloji/İslami ilimler fakültelerinde hazırlanmış yüzlerce eser-müellif konulu lisansüstü tezlerden anlaşılmaktadır.

İslam ülkelerindeki ilahiyat/İslami ilimler/Şeriat fakültelerinin Temel İslam Bilimleri çatısı altındaki en kalabalık alt bilim dallarından birisi büyük olasılıkla hadistir. Zira Hz. Muhammed'in (s.a.s.) 23 yıllık risâlet hayatında doğal olarak dini yaşantı ile ilgili çok söz söylemesi ve yine dini inanç ve yaşantıya referans olacak hallerde bulunması literatürde hadis/sünnet olarak kavramlaşan oldukça geniş bir sahayı vücuda getirmiştir. Bu malzemenin üzerinde konuşmak elbette ki ilmî bir birikimi gerektirecektir.

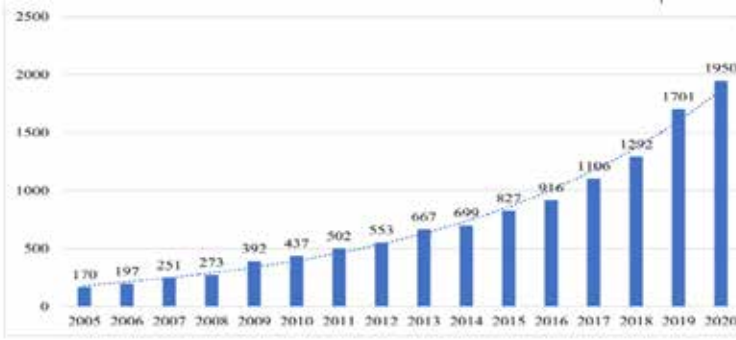
İlahiyat/İslami ilimler fakültelerinin hadis anabilim dallarında çalışan akademisyenler yukarıda bahsedilen devasa hadis literatürünün içerisinde kendilerine araştırma malzemesi bulmakta zorlanmazlar. Çoğunlukla eser-müellif esaslı metin inceleme çalışmalarıyla meşgullerdir. Zira hadis alanında kaleme alınan ilk eserden itibaren geniş bir coğrafyaya yayılmış İslam dünyasının her asrında sayısız eser telif edilmiştir. Bir kısmı her ne kadar kaybolmuş olsa da günümüze ulaşmış eserlerin niceliği hadis araştırmacılarını meşgul edecek kifayettedir. Bu cümleden olarak, günümüzde tüm dünyadaki hadis konulu makalelerin sayısı, üzerinde betimsel de olsa bir analiz yürütmeyi gerektirecek niceliğe ulaşmıştır denilebilir. Başta Türkiye ve Malezya akademileri olmak üzere bünyesinde İslami araştırmalar merkez/enstitü/fakültesi bulunduran her kurum sosyo-politik meseleler kadar olmasa da hadis konulu makaleler kaleme almıştır. Bu çalışmada kaleme alınan hadis makalelerinin üzerinde bir nicelik analizi yapılacaktır. Bu suretle, alan araştırmaların hangi yönde ilerlediği, ülkelerin hadis araştırmalarına ne oranda katkı sunduğu, alanda etkin olan yazar, kurum, ülkelerin kimler ve neler olduğu vb. sorular çerçevesinde bibliyometrik verilere dayalı cevaplar aranacaktır.

Bibliyometrik analizler, büyük hacimli bilimsel verileri araştırmak ve analiz etmek için son yıllarda popüler hale gelmiş bir yöntemdir.¹ Bilimsel veri tabanları henüz yaygınlaşmamışken belirli bir alandaki çalışmalar ulaşmak için çok faydaları olan biyografik çalış-

1 Naveen Donthu vd., "How to Conduct a Bibliometric Analysis: an Overview and Guidelines", *Journal of Business Research* 133 (2021), 285.

maların yerini son yıllarda bibliyometrik analizler almıştır.² Bibliyometrik analizler aracılığıyla araştırmacılar, alanında çalışan diğer bilim insanlarının ürettiği veriler aracılığıyla görüşlerini ifade edebilir.³ Bu tür analizlerin temel mantığı belirli bir konu alanı içindeki literatürün tanımlanmasıdır.⁴ Bibliyometrik incelemeler farklı disiplin türlerine göre çeşitlilik arz ediyor olsa da⁵ her hâlükârda belirli bir alandaki bilimsel çıktılarının verimliliğini değerlendirebilmek bu tür analizlerle mümkün olur.⁶ Bibliyometrik analizlerle belirli bir alandaki bilimsel çıktılarının geçmişini gözlemek mümkün olduğu gibi diğer taraftan göstergeleri aracılığıyla gelecekteki araştırma alanlarının geliştirilmesine olanak tanır.⁷ Bu suretle araştırma alanları içerisindeki bilimsel çıktılarının ve teknolojinin izlenmesi için bir referans noktası teşkil eder.⁸ Kısacası bibliyometri, üretilen bilimsel yayınların yayılımını ölçmek ve niceliksel bir analizini ortaya koymak için başvurulan bir yöntemdir.⁹ Çeşitli alanlardaki uygulamalarıyla meşru bir bilimsel araç olarak son zamanlarda ün kazanmıştır.¹⁰ Öyle ki artık neredeyse her araştırma alanına yönelik bir bibliyometrik analiz çalışmasına rastlamak mümkündür. Bilgi yönetimi,¹¹ Tsunami,¹² eczacılık,¹³ sosyal girişimcilik¹⁴ ve Koronavirüs (COVID-19),¹⁵ gibi yüzlerce araştırma alanında kaleme alınmış makalelerin bibliyometrik analizleri çıkarılmıştır. Google Scholar veri tabanında “bibliometric analysis” anahtar kelimesiyle arama yapıldığında en çok atıf alan bir makalede¹⁶, yıllara göre bibliyometrik çalışmaların dağılımı çıkarılmış ve söz konusu araştırma yönteminin dünyada nedni ilgi gördüğünü gözler önüne sermiştir:

- 2 Danica Zeleznik vd., “a Bibliometric Analysis of the Journal of Advanced Nursing 1976-2015”, *Journal of Advanced Nursing* 73/10 (2017), 2409.
- 3 Ivan Zupic - Tomaž Čater, “Bibliometric Methods in Management and Organization”, *Organizational Research Methods* 18/3 (2015), 429.
- 4 Ole Ellegaard - Johan A. Wallin, “the Bibliometric Analysis of Scholarly Production: How Great is the Impact?”, *Scientometrics* 105 (2015), 1810.
- 5 Ole Ellegaard, “The Application of Bibliometric Analysis: Disciplinary and User Aspects”, *Scientometrics* 116 (2018), 182.
- 6 Hamit Derviş, “Bibliometric Analysis using Bibliometrix an R Package”, *Journal of Scientometric Res.* 8/3 (2019), 157.
- 7 Magaly Gaviria-Marin vd., “Twenty Years of the Journal of Knowledge Management: a Bibliometric Analysis”, *Journal of Knowledge Management* 22/8 (2018), 1657.
- 8 Éline Gauthier, *Bibliometric Analysis of Scientific and Technological Research: a User's Guide to the Methodology* (Kanada: Science and Technology Redesign Project, 1998) 9.
- 9 Éric Archambault - Étienne Vignola Gagné, *The Use of Bibliometrics in the Social Sciences and Humanities*, (Montreal: Social Sciences and Humanities Research Council of Canada (SSHRC), 2004), 1-2.
- 10 Ellegaard - Wallin, “the Bibliometric Analysis of Scholarly Production: How Great is the Impact?”, 1810.
- 11 Yinian Gu, “Global Knowledge Management Research: a Bibliometric Analysis”, *Scientometrics* 61/2 (2004), 171-190.
- 12 Wen-Ta Chiu - Yuh-Shan Ho, “Bibliometric Analysis of Tsunami Research”, *Scientometrics* 73/1 (2007), 3-17.
- 13 Michael E.D. Koenig, “a Bibliometric Analysis of Pharmaceutical Research”, *Research Policy* 12/1 (1983), 15-36.
- 14 Andrea Rey-Martí vd., “A bibliometric analysis of social entrepreneurship”, *Journal of Business Research* 69/5 (2016), 1651-1655.
- 15 Hojat Dehghanbanadaki vd., “Bibliometric analysis of global scientific research on Coronavirus (COVID-19)”, *Medical Journal of The Islamic Republic of Iran* 23 (2020), 34-51.
- 16 Gauthier, *Bibliometric Analysis of Scientific and Technological Research: a User's Guide to the Methodology*, 9.

Grafiğin verilerine göre 2005 yılında 170 olan bibliyometrik analiz makale sayısı 2020’de 1950’ye çıkmıştır. Buna göre 15 yılda yaklaşık 12 kat bir artış söz konusudur. Bu da yıllık %67’lik bir artış hızına tekabül etmektedir.

Söz konusu araştırma yöntemi Türkiye’de de epey bilgi görmüştür. Türk akademisinde; işyeri şiddeti,¹⁷ öz-kontrol,¹⁸ kömürlü termik santraller,¹⁹ tarım turizmi,²⁰ ebelik,²¹ eğitimde yapay zekâ kullanımı,²² Türkçe eğitimi,²³ kadına yönelik şiddet,²⁴ yazma becerisi,²⁵ İslami bankacılık,²⁶ okuma,²⁷ uzamsal düşünme,²⁸ Mevlâna Celâleddin Rumî,²⁹ Yunus Emre,³⁰ vb.

- 17 Fatih Seyran, “İşyeri Şiddeti Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi,” *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi* 17/36 (2021), 2868-2889.
- 18 Özlem Akbulut Dursun, “Öz-Kontrol Üzerine Bibliyometrik Analiz”, *Uluslararası Güncel Sosyal Bilimler Dergisi* 1/1 (2022), 32-38.
- 19 Nagihan Ersoy - İsmail Ekmekçi, “Bibliyometrik Yaklaşımla Kömürlü Termik Santraller Konusunun Analizi”, *Dünya Multidisipliner Araştırmalar Dergisi* 6/2 (2023), 136-151.
- 20 Makbule Civelek - Levent Karadağ, “Tarım Turizmi Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi” *Turizm Akademik Dergisi* 7/2 (2020), 145-164.
- 21 Hacer Yalnız Dilcen - Filiz Kanteke, “Ebelik Alanındaki Yüksek Lisans Tezlerinin Bibliyometrik Analizi”, *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi* 9/4 (2020), 357-364.
- 22 Hamza Polat vd. “A Bibliometric Analysis of Research on ChatGPT in Education”, *International Journal of Technology in Education (IJTE)* 7/1 (2024), 59-85.
- 23 İzzet Şeref - Beytullah Karagöz, “Türkçe Eğitimi Akademik Alanına İlişkin Bir Değerlendirme: Web Of Science Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik İnceleme”, *Journal of Language Education and Research* 5/2 (2019), 213-231.
- 24 Okan Koç, “Web of Science Üzerinde İndekslenen Kadına Yönelik Şiddet Araştırmalarına Bibliyometrik Bir Bakış”, *İstanbul Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi* 21 (2020), 19-35.
- 25 Beytullah Karagöz - İzzet Şeref, “Yazma Becerisiyle İlgili Makaleler Üzerine Bir İnceleme: Web Of Science Veri Tabanında Eğilimler”, *Ana Dili Eğitimi Dergisi* 8/1 (2020), 67-86.
- 26 Fatih Akbaş vd., “Web of Science Core Collection Veri Tabanında İslami Bankacılık ile İlgili Yapılan Makalelerin Bibliyometrik Analizi”, *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 12/23 (2021), 56-78.
- 27 Beytullah Karagöz - İzzet Şeref, “Okuma Alanındaki Araştırmaların Bibliyometrik Özellikler Açısından İncelenmesi”, *Ana Dili Eğitimi Dergisi* 7/3 (2019), 781-799.
- 28 Deniz Kaya - Bahar Dinçer, “Web Of Science Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Analiz: Uzamsal Düşünme, Uzamsal Görselleştirme Ve Uzamsal Yetenek”, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 36/1 (2023), 174-201.
- 29 İzzet Şeref - Beytullah Karagöz, “Scopus Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Değerlendirme: Mevlâna Celâleddin Rumî Üzerine Yapılan Araştırmalar”, *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi* 14 (2019), 298-313.
- 30 Beytullah Karagöz - İzzet Şeref, “Yunus Emre İle İlgili Araştırmaların Bibliyometrik Analizi”, *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi* 13/27, (2019),123-141.

onlarca konuda yayımlanmış makalelerin bibliyometrik analizleri yapılmıştır.

Dünyada bibliyometrik analiz çalışmalarına gösterilen ilginin büyük olduğu İslami ilimler alanı araştırmacılarının da dikkatini çekmiştir. Buna binaen İslami sigortacılık³¹ din eğitimi,³² zekat³³ vb. konu çerçevesinde oluşmuş literatürün analizleri yapılmıştır.

Buraya kadar bahsedilenler bu çalışmanın özgünlüğünü ortaya koymaktadır. Zira dünyada hadis alanında kaleme alınan ve Web of Science veri tabanında taranan hadis konulu araştırma makaleleri, nicelik olarak 500'den fazla bir sayıya ulaştığı hâlde bu makalelerin bibliyometrik analizinin henüz yapılmadığı gözlemlenmiştir. Bu çalışmanın amacı böyle bir analizi ortaya koymaktır.

1. Araştırmanın Problemi

Bu çalışmanın hareket noktası dünyadaki hadis konulu araştırma makalelerinin bibliyometrik görünümünün ne olduğuna dair entelektüel bir meraktır. Alanda böyle bir çalışmanın daha önce yapılmadığı gözlemlenmiş ve şu soruların cevapları aranmıştır:

Dünyada hadis konulu kaç makale yazılmıştır ve bu makalelerin yıllara göre dağılımı nasıldır? Hadis konulu makalelerin ülkelere göre dağılımı nasıldır ve hangi ülkeler bu konuda en üretken durumdadır? Dünyada hadis konulu araştırma makaleleri yayımlanmasında hangi dergiler ve kurumlar öncü durumdadır? Dünyada atıf alma bakımından hangi yazarlar, dergiler ve ülkeler öne çıkmaktadır? Bu makalenin başlıkları bu sorulara verilecek cevaplar doğrultusunda şekillenecektir.

2. Araştırmanın Yöntemi

Bu makalede nicel veriler kullanılmıştır. Sadece verileri ortaya koyarak yorumsuz bırakmanın böyle bir makale için uygun olmadığı düşünülmüştür.

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada esas itibarıyla betimsel araştırma modelinde desenlenmiş bir çalışmadır. Var olan bir olayı nicel yahut nitel açıdan betimleyen bu araştırma türüne dayalı olarak³⁴ çalışmada WOS veri tabanından çekilen verilen herhangi bir müdahalede bulunulmaksızın doğrudan çalışmaya aktarılmıştır. Bu suretle hadis alanındaki çalışmalara ait genel durum bibliyometrik göstergeler ışığında yansıtılmak istenmiştir.

2.2. Veri Toplama Süreci

Çalışmada esas alınan bibliyometrik veriler Clarivate Analytics tarafından üretilen WOS veri tabanından alınmıştır. Söz konusu veri tabanının bilim dünyasının en saygın bilimsel

31 Fatih Konak - Yasemin Demir, "İslami Sigortacılık (Tekafül) Üzerine Bibliyometrik Bir Analiz", *Hitit İlahiyat Dergisi* 22/1 (2023), 11-46.

32 Adem Güneş, "Akademik Dergilerde Yayımlanan Din Eğitimi Konulu Makalelerin Bibliyometrik Analizi (1925-2020)", *Türkiye Din Araştırmaları Dergisi* 12 (2021), 199-222.

33 Siti Maziah Ab Rahman, "Bibliometric Analysis of Zakat Research in Scopus Database", *International Journal of Zakat* 6/1 (2021), 13-24.

34 James Mc Millan - Sally Schumacher, *Research in Education: a Conceptual Introduction* (Boston and Toronto: Little Brown, 1984), 26.

atıf tarama ve analitik bilgi platformlarından olduğu izahattan varestedir. Hadis alanındaki çalışmalara ulaşabilmek için mezkûr veri tabanında çevrimiçi bir tarama yapılmıştır. Web of Science veri tabanında anahtar sözcük olarak “hadith” girilmiş ve arama yapılmıştır. İlgili anahtar kelime ile toplam 610 sonuç tespit edilmiştir. Bunlardan 534 tanesinin araştırma makalesi olduğu görülmüştür. WOS çekirdek koleksiyonu hadis ile ilgili literatürde çıkan sonuçlarda 2005 yılı öncesi çok az sayıda makale olduğu görülünce 2005 öncesi tarih makaleleri araştırma kapsamı dışında bırakılmış ve geriye kalan 2005-2023 arası 501 araştırma makalesi araştırmanın veri setini teşkil etmiştir.

2.3. Veri Analizi

Araştırmada veri analizi için bibliyometriden yararlanılmıştır. Çalışmanın giriş kısmında bibliyometrik çalışmaların tanım, yöntem ve amaçlarından bahsedildiği için burada tekrar örnek vermeye gerek duyulmamıştır. Bu çalışmanın veri analizinde şöyle bir yöntem izlenmiştir. WOS veri tabanından “hadith” anahtar kelimesiyle yapılan taramada sonuçların bibtex çıktısı alınmış ve bu çıktı çalışmanın veri setini teşkil etmiştir. Çalışmada veri analizindeki pratikliğinden dolayı *bibliometrix* yazılımı kullanılmıştır.³⁵ Araştırma veri setini teşkil eden bibtex çıktısı Biblioshiny programına uyumlu R programlama dili üzerinden bibliometrixte aktarılmıştır.

Çalışmada özellikle Türk hadis araştırmacılarına önerilerde bulunma amacı olduğu için kimi verilerden sonra yönlendirici izahlarda bulunulmuştur. Makalede hadis konulu makale yayımlayan yazar, dergi, kurum ve ülkelere ait performans analizi ve bilim haritalama amaçlandığı için başlıklandırma bu bibliyometrik göstergeler esas alınmıştır.

3. Bulgular

3.1. Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Hadis alanında 2005-2023 yılları arasında yayımlanmış 501 makalenin dağılımı incelendiğinde grafiksel görüntü şu şekildedir:

Yukarıdaki sayısal verilere bakıldığında hadis araştırmalarının yıldan yıla istikrarlı bir artış içerisinde olduğu görülmektedir. Bu artış bir taraftan hadis alanında çalışan akademis-

35 Massimo Aria – Corrado Cuccurullo, “Bibliometrix: an R-Tool for Comprehensive Science Mapping Analysis”, *Journal Of Informetrics* 11/4, (2017), 959-975.

yenilerin sayısı, diğer taraftan da Web of Science veri tabanı tarafından taranan ilahiyat dergilerinin sayısı ile de alakalı olmalıdır. Zira aşağıda gelen başlıklarda da görüleceği üzere hadis alanında nicel olarak en yüksek makale sayısı Türk ilahiyat dergilerinde yayımlanmıştır.

Bu grafiğe göre 2005-2023 yılları arası hadis çalışmalarında 2015 ve sonrası itibariyle büyük bir ivme kazanmıştır. Sadece 2022 yayımlanan makale sayısı ilk beş yıldaki makale sayısından fazladır.

3.2. En Sık Kullanılan Anahtar Kelimeler

Akademik bir makalenin öz kısmından sonra girilen anahtar kelimeler çalışmaya erişim açısından son derece önemli olup yazınsal alanda çalışmanın adeta ayak izlerini taşımaktadırlar. Yapılan çalışmaya veri tabanlarında ulaşılabilmesinin en etkin yolu anahtar kelimelerdir. Bu bakımdan makalelerde uygun anahtar kelimelerin nasıl seçileceği hususunda müstakil çalışmalar dahi yapılmaktadır. Anahtar sözcükler, okuyucu nezdinde bilimsel makalelerin ilk izlenimleri, kimliği yahut vitrini mesabesindedir.³⁶ Hatta bu çalışmanın veri setini oluşturan ilk nüve “hadith” anahtar kelimesi olmuştur. 2005-2023 hadis makaleleri taramasına bakıldığında makalelerde sık kullanılan anahtar kelimelerin görseli aşağıda şöyle şekillenmiştir:

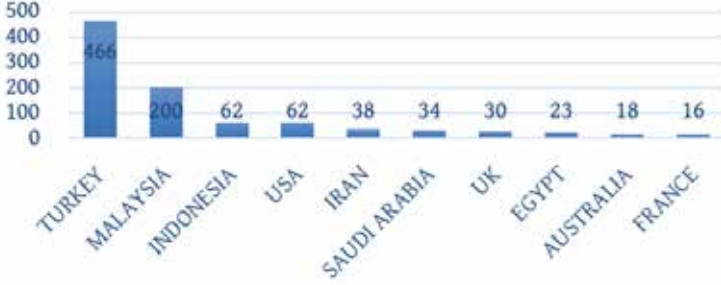
Yukarıdaki görsele bakıldığında doğal olarak en sık kullanılan anahtar kelimeler hadith olmuştur. Bunun dışında araştırmacıların belirli bir konu ekseninde hadis araştırmalarını tercih ettiği anlaşılmaktadır. Örneğin; hadislerde sağlık, hadisler ve feminizm, hadisler ve Hristiyanlık vb. çalışmaların ilgi gördüğü anlaşılmaktadır. Açıkçası gördüğümüz kadarıyla hadis araştırmalarında belirli bir eser ve müellifin incelenmesi, rivayetlerin değerlendirilmesi ve tek hadis çalışmalarından sonra en çok ilgi gören hadis araştırmaları belirli bir konu ekseninde kaleme alınan makalelerdir. Bu durum en sık kullanılan anahtar sözcüklere de yansımıştır.

3.3. En Çok Yayın Yapan Ülkeler

Bu çalışmada yıllar içerisinde hadis konulu araştırmaların yıllık %9,93'lük bir oranla artış kaydettiği gözlemlenmiştir. Bu artışta belli başlı ülkelerin katkısı bulunmaktadır. Aşa-

36 Ayşenur Turan - Gülümser Dolgun, “Bilimsel Araştırma Makalelerinde Başlık, Özet, Anahtar Kelimeler ve Yazar Bilgilerinin Yazılımı”, *Journal of Education and Research in Nursing* 18/1 (2021), 77.

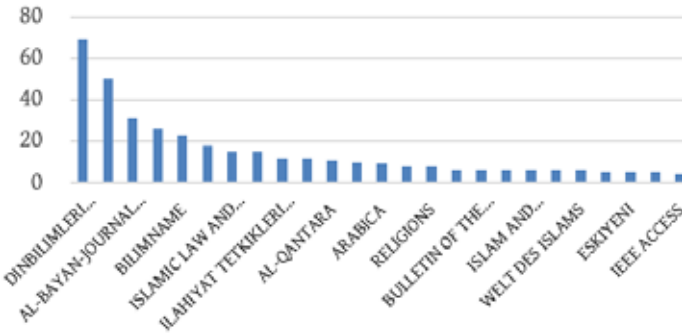
ğdaki grafikte bu çalışmalardaki ülkelerin katkıları görünmektedir:

2005-2023 yılları arasındaki hadis konulu makale üretiminde ülkelerin katkılarını gösteren yukarıdaki grafik Türk menşeli bilimsel etkinliğin oldukça yüksek olduğunu göstermesi bakımından sevindiricidir. Ancak burada şunun altını mutlaka çizmek gerekir ki bugün itibarıyla Türk ilahiyat dergilerinin 11 tanesi ESCI indeksi tarafından dizinlenmektedir. Hâlbuki Katar dışında, Suudi Arabistan ve Mısır gibi İslami ilimler alanında yıllardır bilimsel çalışmalar yürüten ülkelerin dergilerinin hiç birisi ESCI gibi bir indeks tarafından taranmamaktadır. Dolayısıyla yukarıdaki grafik, nitelikli ilahiyat dergilerine sahip olmasıyla Türk ilahiyatlarının akademik yayıncılık alanındaki başarısını tescil etmektedir denilebilir.

3.4. En Çok Hadis Makalesi Yayımlayan Dergiler

Bir önceki başlıkta söz konusu yıl aralığında en çok hadis konulu makale yayımlayan ülkenin Türkiye olduğu görüldü. Dolayısıyla en çok hadis eksenli bilimsel makale yayımlayan dergilerin de Türk dergileri olduğu sonucu anlaşılacaktır. Aşağıdaki grafikte Türk ilahiyat dergilerinin hadis araştırmaları alanındaki katkısı görülecektir:

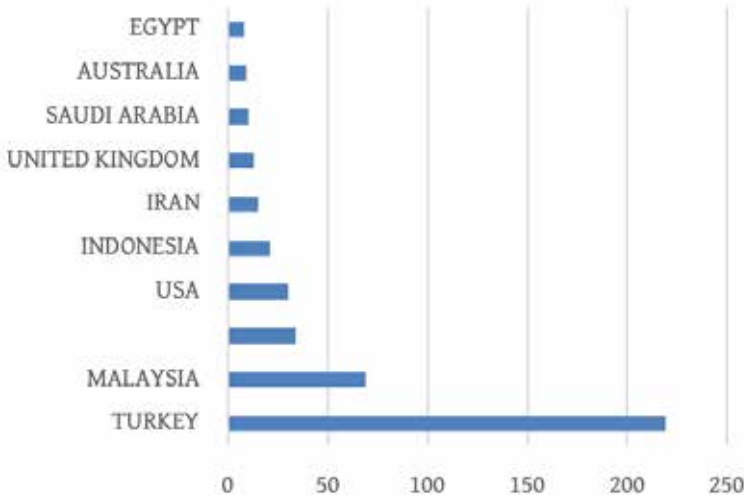

Yukarıdaki grafikte en fazla hadis makalesi yayımlayan 25 derginin rakamları yansıtılmıştır. Bu grafikte Türk ilahiyat dergilerinin yoğunluğuyla göz doldurduğu açıktır. 25 derginin içerisinde 9'u Türk ilahiyat dergileridir. Ancak şu var ki Türk ilahiyat dergileri arasında hadis alanındaki çalışmalarıyla bilinen ve istikrarlı yayıncılık sergileyen akademik dergiler vardır. Bu dergilerdeki hadis makale sayıları yukarıdaki Türk dergilerinin makale sayısının

dan kat kat fazla olduğu halde ESCI gibi dizinler tarafından taranmadığı için grafiğe dahil olamamışlardır. Bu husus çalışmanın öneriler kısmında dile getirilecektir.

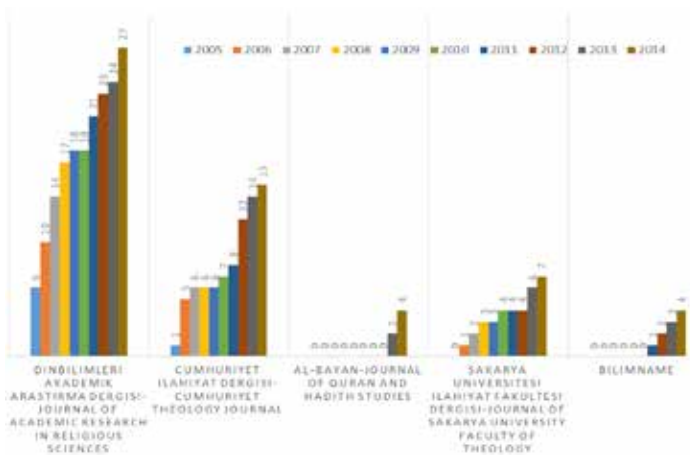
3.5. En Çok Hadis Makalesi Yayımlayan Yazarların Ülkeleri

Yukarıdaki grafikten en çok hadis makalesi yayımlayan dergilerin Türk ilahiyat dergileri olduğu anlaşılmaktadır. Ancak bu dergilerde makale yayımlayan yazarlar da Türkiye'ye ait araştırmacılar mıdır? Web of Science verileri bu soruya güçlü bir şekilde evet demektedir:

3.6. Yıllara Göre En çok Makale Yayımlayan Dergilerin Kıyaslaması

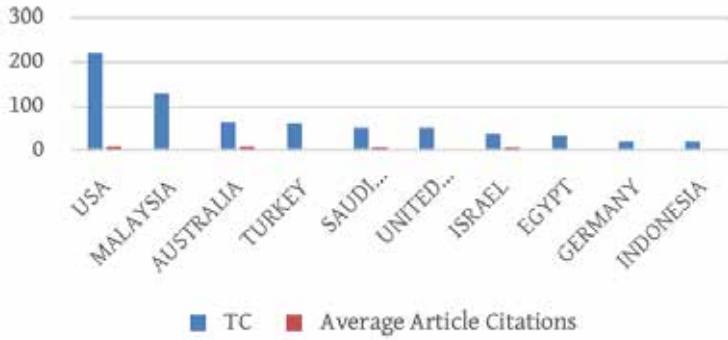
Aşağıdaki grafikte de en çok hadis konulu makale yayımlayan 5 dergiye ait yıl kıyaslaması yapılacaktır. Bu grafik dergilerin yıl bazında hadis çalışmalarına daha geniş bir perspektiften bakma imkânı sunmaktadır:

Yukarıdaki grafiğin verileri hadis araştırmaları konusunda *Din Bilimleri Akademik Araştırmalar Dergisi*'nin hadis alanında dominant etkisi olduğunu açıkça göstermektedir. Zira 10 yıl boyunca alanda en çok katkısı olan dergi olmuştur. Grafiğin 2005-2014 arası sınırlı tutulması sayfa yapısı ve grafik boyutlarının ancak bu kadarını verimli yansıtabildiği içindir.

3.7. En Sık Atıf Alan Ülkeler

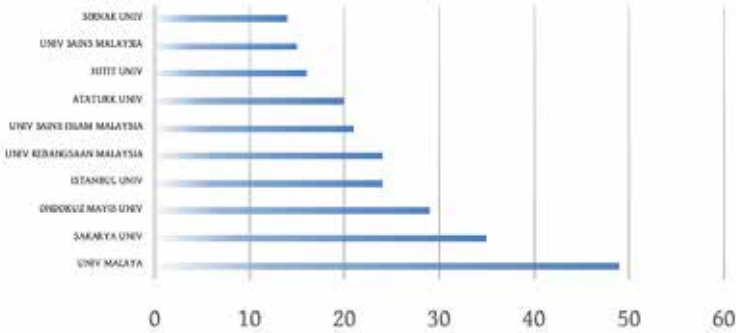
Aşağıdaki grafikte çalışmalarını en çok atıf alan makalelerin ait oldukları ülkelere ait bir döküm paylaşılacaktır. Bu grafikteki veriler alanda etkisi olan nitelikli yayınlar yapmanın önemini ortaya koyması bakımından anlamlıdır.

Bu grafikteki verileri dikkatli bir şekilde okumak ve anlamlandırmak gerekmektedir. Bu veriler ışığında Amerika menşeli çalışmaların sayıca az olmasına rağmen atıf alma konusunda çok daha iyi bir konumda olduklarını göstermektedir. Yayın sayısı bakımından açık ara 1. sırada yer bulan Türkiye, çalışmalarının alan içerisindeki tanınırlık ve kaynak olma bakımından 4. sıraya gerilemiştir. Yayın sayısı bakımından Türkiye'nin gerisinde yer alan Malezya ve hatta çok gerisinde olan Avusturalya atıf parametresinde öne çıkmıştır. Bu sonuca götüren etkenlerin başında büyük olasılıkla dil faktörü bulunmaktadır. ESCI dizinde taranan dergilerde makale yayımlatan Türk ilahiyatçıların, makalelerini çoğunlukla Türkçe kaleme aldıkları için alan içerisine yeterli düzeyde tanınırlığa sahip olamadıkları söylenebilir.

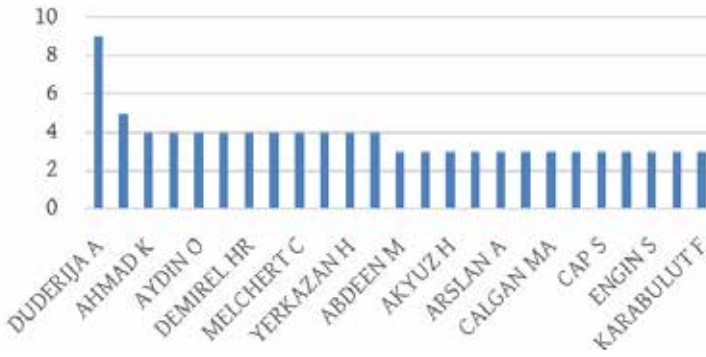
3.8. En Çok Yayın Yapan Üniversiteler

Yayınların niceliğinden bahseden yukarıdaki bazı başlıkları gördükten sonra en çok yayın yapan kurumların bulunduğu ülkenin Türkiye ve Malezya üniversiteleri olacağı anlaşılacaktır. Türkiye, bir bütün olarak her ne kadar hadis makalelerinde önde olsa da tek bir üniversite bazında akademik üretkenlik Malaya Üniversitesi'ne aittir. Onu ikinci olarak Sakarya Üniversitesi takip etmektedir. Aşağıdaki grafik, bu iki ülkenin hangi üniversitelerin hadis araştırmaları konusunda öncü olduğunu gösterecektir:

3.9. En Çok Hadis Makalesi Yayımlayan Yazarlar

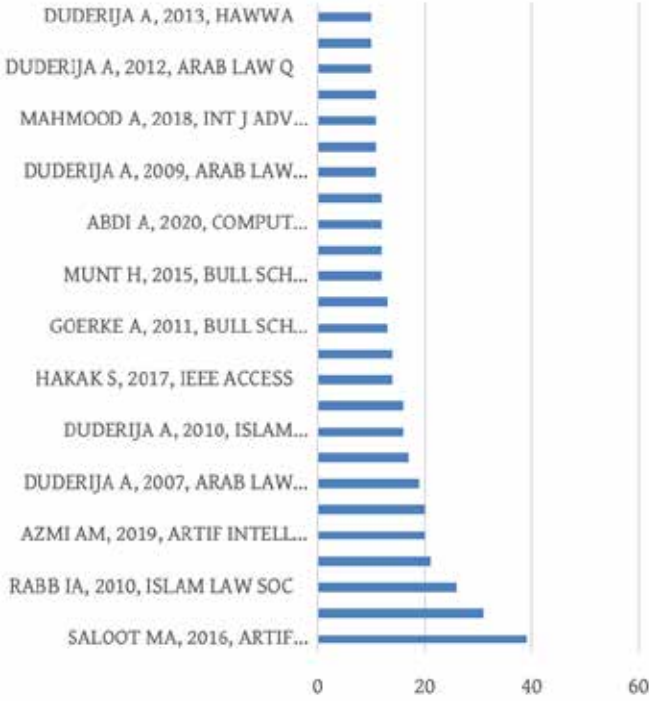
Aşağıdaki grafikte hadis alanında en çok çalışması olan 25 akademisyene ait isim ve makale sayısı bilgileri verilecektir:

Bu grafikte birincilik 9 makale ile Avustralya Griffith Üniversitesi İslam Araştırmaları öğretim üyesi Adis Duderija'ya aittir. 25 kişiden oluşan bu grafikte 16 yazarın Türk olduğu görülmektedir.

3.10. En Çok Atıf Alan Yazarlar

Yukarıdaki başlıklardan birinde hadis makalesi yazarlığında Türk akademisyenlerin dünyada tartışmasız ilk sırada yer aldıklarını; fakat alandaki diğer akademisyenlerin çalışmalarına kaynak olma bakımından pek de tatmin edici bir düzeye çıkmadıklarından bahsedilmişti. Burada hadis alanındaki çalışmalarda en çok atıf alan yayınlar listesinde görülecek ki listeye Türk ilahiyatçılarından birinin dahi makalesi girememiştir.

Sonuç

Bibliyometrik analiz çıktılarının en yararlı taraflarından birisi de araştırma alanına kimin ne kadar katkıda bulunduğu panoramik bakabilmektir. Bu çalışma ile dünyadaki hadis araştırmaları sahasına Türk ilahiyatçıların büyük bir katkı sunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada hadis konulu araştırma makaleleri çerçevesinde elde ettiğimiz nicel verilerden yola çıkarak şunları rahatlıkla söylememiz mümkündür. Dünyada hadis alanında yapılan akademik çalışmalara sayısal açıdan en çok katkı sunan ülke Türkiye'dir. Bundan sonra sırayı Müslüman çoğunluğa sahip Malezya takip etmektedir. İlk iki sırayı Müslüman ülkelerin takip etmesi hadis araştırmaları açısından oldukça makuldür. Ancak üçüncü ve dördüncü sırada yer alan iki ülkeden birisi Endonezya diğeri ise Amerika Birleşik Devletleri'dir. Buna göre Amerika'da hadis konulu kaleme alınan makale sayısı dünyanın en çok Müslüman bulunan ülkelerinden olan Endonezya ile aynı olması ilginçtir. Ancak çalışmada da ifade edildiği gibi bu, ABD'de yapılan hadis araştırmalarının diğer Müslüman ülkelerin İslami İlimlerin fakültelerindeki çalışmalardan daha fazla olduğunu göstermemektedir. Ancak rakamlar arasındaki büyük fark, WOS veri tabanında taranan dergilerde yayın yapmanın önemini ortaya koymaktadır. Ülke bazındaki sıralama dergiler açısından da farklı değildir. En çok hadis makalesi yayımlayan dergiler Türkiye'ye aittir. Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi ve Cumhuriyet İlahiyat Dergisi hadis alanında dünyada öncü durumdadır. Bunu üçüncü sırada BRILL yayınlarından olan Al-Bayan: Journal of Qur'an and Hadith Studies dergisi takip etmektedir. Yapılan yayınlara atıf alma bakımından Türk ilahiyatçıların nicel başarısı aynı orandadır denilemez. Zira bu konuda ilk üç Amerika, Malezya ve Avus-

turalya arasında paylaşılmıştır. Burada yayın dilinin İngilizce olmasının büyük bir etken olduğu açıktır. Zira Türk dergilerinde yayın yapan hadis araştırmacılarının İngilizce yayın yapmakta istekli olmadıkları bilinmektedir. Atıf sıralamasına bakıldığında Müslüman ülkelerdeki hadis araştırmacılarının gerilerde kaldığı grafikten anlaşılmaktadır. Kurum bazında yayın sayısına bakıldığında ise dünyada en çok hadis makalesi yayımlayan kurumun Malezya'daki Malaya Üniversitesi ve ilk 10'daki 6 üniversitesinin de Türk üniversiteleri olduğu gözlemlenmiştir. Bunu dışındaki tespitlerle ilgili olarak veriler zaten metin içerisinde mevcut olduğu için burada özet mahiyetinde tekrar etmeye gerek görülmemiştir. Ancak burada önemli bir hususa işaret etmek gerekmektedir. Türk ilahiyatçıları hadis alanında çok yayın yapmasına rağmen yurt dışındaki yayınlardan atıf alamamaktadır. Bunun en büyük hatta tek sebebi kanaatimizce makalelerin Türkçe yazılmış olmasıdır. Nitekim Web of Science veri tabanındaki makalelerin %90 civarında bir oranın İngilizce olduğu bilinmektedir. Bu bakımdan Türk hadis araştırmacılarının en azından bazı araştırma makalelerini İngilizce kaleme almasının Türk ilahiyatlarının uluslararası düzeyde tanınma ve atıf almasına mutlaka katkı sunacaktır. Diğer taraftan Web of Science veri tabanı Türkiye'den on civarında derginin makalelerini taramaktadır. Türkiye'de en azından ESCI dizinin tarama alanına girmiş dergilerin makaleleri dışında herhangi bir makalenin söz konusu veri tabanında görüntülenmesi mümkün değildir. Bu açıdan Türk ilahiyat dergilerinin ESCI dizin tarafından taranmak için gerekli alt yapı hazırlıklarını bir an evvel tamamlaması uluslararasılaşma yolunda elzem bir adımdır.

Extended Abstract

The two main sources of legislation in Islam are the Qur'an and the Sunnah. Accordingly, the rules of law should be based first on the verses and then on the hadiths. The importance attached to the hadiths was manifested in the first centuries through efforts such as compiling and classifying the hadith. As a result, countless works have been written in the Islamic literature within the framework of the science of hadith. Hadith is probably one of the most crowded sub-disciplines under the umbrella of Basic Islamic Sciences in the faculties of theology/Islamic Sciences/Sharia in Islamic countries. Today, it can be said that the number of articles on hadith all over the world has reached a quantity that requires a descriptive analysis. However, it has been observed that although the number of research articles on hadith written in the field of hadith in the world and scanned in the Web of Science database has reached more than 500, bibliometric analysis of these articles has not yet been conducted. The aim of this study is to present such an analysis. Every institution that has an Islamic research center/institute/faculty, especially the academies of Turkey and Malaysia has written articles on hadith, although not as much as socio-political issues. In this study, a quantitative analysis of the hadith articles was conducted. In this way, answers based on bibliometric data have been sought within the framework of questions such as the direction in which the research in the field is progressing, to what extent countries contribute to hadith research, who and what are the authors, institutions and countries that are active in the field. The questions that the research traces are as follows: How many articles have been written on hadith in the world and how is the distribution of these articles according to years? What is the distribution of articles on hadith by country and which countries are the most productive in this field? Which journals and institutions are pioneers in publis-

hing research articles on hadith in the world? Which authors, journals and countries stand out in terms of citation in the world? The following findings were obtained in the study: Turkey is the country that contributes the most numerically to the academic studies in the field of hadith in the world. This is followed by Malaysia, which has a Muslim majority. One of the two countries ranked third and fourth is Indonesia and the other is the United States of America. Accordingly, it is interesting that the number of articles written on hadith in the United States is the same as in Indonesia. However, as stated in the study, this does not mean that hadith research in the United States is higher than that in the faculties of Islamic sciences in other Muslim countries. However, the large difference between the figures demonstrates the importance of publishing in journals indexed in the WOS database. The ranking by country is no different for journals. The journals publishing the most hadith articles belong to Turkey. Journal of Religious Sciences Academic Research and Cumhuriyet Journal of Theology are the leading journals in the field of hadith in the world. This is followed by Al-Bayan, a BRILL publication, in third place: Journal of Qur'an and Hadith Studies, a BRILL publication. It cannot be said that the quantitative success of Turkish theologians is at the same rate in terms of citing their publications. In this regard, the top three are shared between the USA, Malaysia and Australia. It is clear that the English language of publication is a major factor here. It is known that hadith researchers publishing in Turkish journals are not willing to publish in English. When we look at the citation ranking, it is clear from the graph that hadith researchers in Muslim countries are lagging behind. However, it is necessary to point out an important issue here. Although Turkish theologians publish a lot in the field of hadith, they do not receive citations from publications abroad. In our opinion, the biggest or even the only reason for this is that the articles are written in Turkish. As a matter of fact, it is known that around 90% of the articles in the Web of Science database are in English. In this respect, Turkish hadith researchers writing at least some of their research articles in English will definitely contribute to the international recognition and citation of Turkish theology. On the other hand, the Web of Science database searches the articles of about ten journals from Turkey. It is not possible to find any articles from Turkey other than the articles of journals that are at least included in the ESCI index.

Kaynakça | References

Ab Rahman, Siti Maziah. "Bibliometric Analysis of Zakat Research in Scopus Database". *International Journal of Zakat* 6/1 (2021), 13-24.

Akbaş, Fatih vd. "Web of Science Core Collection Veri Tabanında İslami Bankacılık ile İlgili Yapılan Makalelerin Bibliyometrik Analizi". *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 12/23 (2021), 56-78.

Archambault, Éric – Gagné, Étienne Vignola. *The Use of Bibliometrics in the Social Sciences and Humanities*. Montreal: Social Sciences and Humanities Research Council of Canada (SSHRC), 2004.

Aria, Massimo – Cuccurullo, Corrado. "Bibliometrix: an R-Tool for Comprehensive Science Mapping Analysis". *Journal Of Informetrics* 11/4, (2017), 959-975.

Chiu, Wen-Ta – Ho, Yuh-Shan. "Bibliometric Analysis of Tsunami Research". *Scientometrics* 73/1 (2007), 3-17.

Civelek, Makbule – Karadağ, Levent. "Tarım Turizmi Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi". *Turizm Akademik Dergisi* 7/2 (2020), 145-164.

Dehghanbanadaki, Hojat vd. "Bibliometric analysis of global scientific research on Coronavirus (COVID-19)". *Medical Journal of The Islamic Republic of Iran* 23 (2020), 34-51.

Derviş, Hamit. "Bibliometric Analysis using Bibliometrix an R Package". *Journal of Scientometric Res.* 8/3 (2019), 156-160.

Dilcen, Hacer Yalnız - Kantek, Filiz. "Ebelik Alanındaki Yüksek Lisans Tezlerinin Bibliyometrik Analizi". *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi* 9/4 (2020), 357-364.

Donthu, Naveen vd. "How to Conduct a Bibliometric Analysis: an Overview and Guidelines", *Journal of Business Research* 133 (2021), 285-296.

Dursun, Özlem Akbulut. "Öz-Kontrol Üzerine Bibliyometrik Analiz". *Uluslararası Güncel Sosyal Bilimler Dergisi* 1/1 (2022), 32-38.

Ellegaard, Ole – Wallin, Johan A. "the Bibliometric Analysis of Scholarly Production: How Great is the Impact?". *Scientometrics* 105 (2015), 1809-1831.

Ellegaard, Ole. "The Application of Bibliometric Analysis: Disciplinary and User Aspects". *Scientometrics* 116 (2018), 181-202.

Ersoy, Nagihan – Ekmekçi, İsmail. "Bibliyometrik Yaklaşımla Kömürlü Termik Santraller Konusunun Analizi". *Dünya Multidisipliner Araştırmalar Dergisi* 6/2 (2023), 136-151.

Gauthier, Éline. *Bibliometric Analysis of Scientific and Technological Research: a User's Guide to the Methodology*. Kanada: Science and Technology Redesign Project, 1998.

Gu, Yinian. "Global Knowledge Management Research: a Bibliometric Analysis". *Scientometrics* 61/2 (2004), 171-190.

Güneş, Adem. "Akademik Dergilerde Yayımlanan Din Eğitimi Konulu Makalelerin Bibliyometrik Analizi (1925-2020)". *Türkiye Din Araştırmaları Dergisi* 12 (2021), 199-222.

Karagöz, Beytullah – Şeref, İzzet. “Okuma Alanındaki Araştırmaların Bibliyometrik Özellikler Açısından İncelenmesi”. *Ana Dili Eğitimi Dergisi* 7/3 (2019), 781-799.

Karagöz, Beytullah – Şeref, İzzet. “Yazma Becerisiyle İlgili Makaleler Üzerine Bir İnceleme: Web Of Science Veri Tabanında Eğilimler”. *Ana Dili Eğitimi Dergisi* 8/1 (2020), 67-86.

Karagöz, Beytullah – Şeref, İzzet. “Yunus Emre İle İlgili Araştırmaların Bibliyometrik Analizi”. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi* 13/27, (2019),123-141.

Kaya, Deniz – Dinçer, Bahar. “Web Of Science Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Analiz: Uzamsal Düşünme, Uzamsal Görselleştirme Ve Uzamsal Yetenek”. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 36/1 (2023), 174-201.

Koenig, Michael E.D. “a Bibliometric Analysis of Pharmaceutical Research”. *Research Policy* 12/1 (1983), 15-36.

Konak, Fatih – Demir, Yasemin. “İslami Sigortacılık (Tekafül) Üzerine Bibliyometrik Bir Analiz”. *Hitit İlahiyat Dergisi* 22/1 (2023), 11-46.

Marin Magaly Gaviria vd. “Twenty Years of the Journal of Knowledge Management: a Bibliometric Analysis”. *Journal of Knowledge Management* 22/8 (2018), 1655-1687.

Mc Millan, James – Schumacher, Sally. *Research in Education: a Conceptual Introduction*. Boston and Toronto: Little Brown, 1984.

Okan, Koç. “Web of Science Üzerinde İndekslenen Kadına Yönelik Şiddet Araştırmalarına Bibliyometrik Bir Bakış”. *İstanbul Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi* 21 (2020), 19-35.

Polat, Hamza vd. “A Bibliometric Analysis of Research on ChatGPT in Education”. *International Journal of Technology in Education (IJTE)* 7/1 (2024), 59-85.

Rey-Martí, Andrea vd. “A bibliometric analysis of social entrepreneurship”. *Journal of Business Research* 69/5 (2016), 1651-1655.

Seyran, Fatih. “İşyeri Şiddeti Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi”. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi* 17/36 (2021), 2868-2889.

Şeref, İzzet – Karagöz, Beytullah. “Scopus Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Değerlendirme: Mevlâna Celâleddin Rumî Üzerine Yapılan Araştırmalar”. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi* 14 (2019), 298-313.

Şeref, İzzet – Karagöz, Beytullah. “Türkçe Eğitimi Akademik Alanına İlişkin Bir Değerlendirme: Web Of Science Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik İnceleme”. *Journal of Language Education and Research* 5/2 (2019), 213-231.

Turan, Ayşenur – Dolgun, Gülümser. “Bilimsel Araştırma Makalelerinde Başlık, Özet, Anahtar Kelimeler ve Yazar Bilgilerinin Yazılımı”. *Journal of Education and Research in Nursing* 18/1 (2021), 77-82.

Zeleznik, Danica vd. “a Bibliometric Analysis of the Journal of Advanced Nursing 1976-2015”. *Journal of Advanced Nursing* 73/10 (2017), 2407-2419.

Zupic, Ivan – Čater, Tomaž. “Bibliometric Methods in Management and Organization”. *Organizational Research Methods* 18/3 (2015), 429- 472.